

Biblioteka Główna Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu

Artykuł:

Domy Poznańskiej Kolei Elektrycznej w Poznaniu

Źródło:

Architektura i Budownictwo 1928 nr 7, strony 269-271

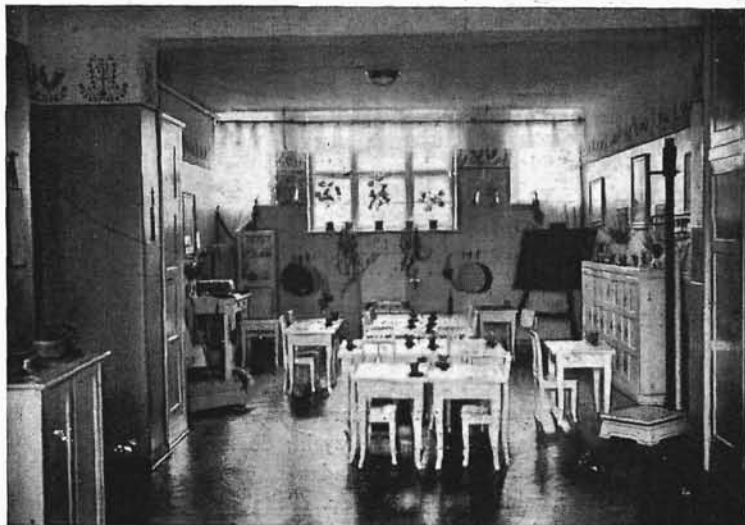
Artykuł udostępniony cyfrowo w ramach zadań projektu pt. „Digitalizacja i udostępnianie online »Bibliografii gospodarki Wielkopolski 1919-39« H. Maciejewskiej” (SONB/SP/550684/2022)

Ryc. 17. Bawialnia.

Ryc. 18. Sala szkolna ręcznych robót popołudniowych.

Ryc. 19. Pokój szkolny.

Ryc. 17 — 19. Arch. Adam Ballenstedt (Poznań).
Domy Poznańskiej Kolei Elektrycznej w Poznaniu.
Ochronka.

Prace malarskie wyk. firma „J. Pawlak”; posadzki z płytek terrakotowych, wyłożenie ścian płytkami glazurowanymi i majolikowymi wyk. firma „M. Czubek i Ska”; posadzki parkietowe wyk. „Stanisław Potoczny” Urządzenia instalacji elektrycznych wyk. Powsz. Tow. Elektr. „A. E. G.”.

DOMY POZNAŃSKIEJ KOLEI ELEKTRYCZNEJ w POZNANIU

Z inicjatywy prezydenta miasta Poznania (prezesa Rady Nadzorczej P. K. E.) przystąpiła Dyrekcja Poznańskiej Kolei Elektrycznej (P. K. E.) z końcem roku 1925 do zabudowania w uprzednim roku nabytej posesji w Poznaniu na Jeżycach przy ulicach Reja, Słowackiego i Kochanowskiego.

Zadaniem było stworzyć szereg mieszkań większych i mniejszych dla funkcjonariuszy tramwajowych, a przytem uwzględnić przy budowie pewne urządzenia społeczne dla wielkiego przedsięwzięcia, którego przeważnym właścicielem jest miasto Poznań.

Przy ul. Słowackiego pobudowano: 4 mieszkania 5-opokojowe na I i II piętrze, 2 mieszk. 4-opokoj. na wys. parterze, 5 mieszk. 2-upokoj. w suterrenach, na poddaszu i na wys. parterze.

Przy ul. Kochanowskiego: 4 mieszk. 4-opokojowe na I i II piętrze, 8 mieszk. 3-ypokojow. na wys. parterze, 6 mieszk. 2-upokoj. w suterrenach i na poddaszu.

Uzyskano więc 29 mieszkań ogółem o 90 pokojach z przynależnościami i nowoczesnymi urządzeniami.

Każde mieszkanie otrzymało kuchnię, spiżarnię, łazienkę, a 5, 4 i 3 pokojowe mieszkania także osobny pokój dla służby.

Pozatem w środkowej części budynku, położonego wzdłuż ul. Słowackiego, mieści się 1. sala na 200—300 osób ze scenką i galerią i obszernym hallem, 2. na wysokim parterze biblioteka z czytelnią i szkoła kroju, 3. w suterrenach ochronka — przedszkole dla dzieci funkcjonariuszy tramwajowych, i 4. na drugim piętrze (niezajętem przez przestrzeń sali) — poboczne ubikacje dla scenki i salka dla ćwiczeń orkiestralnych.

Budynki są zbudowane masywnie, tynkowane „terrąnową” w dwu barwach, mianowicie architektoniczne szczegóły w białym kolorze, a płaszczyzny technikę skrobaną w tonie amarantowym. Szczegóły architektoniczne tynkowane otrzymały technikę kamienną, skutkiem czego odznaczają się silnie, na dalszy dystans wyraźniej i żywiej się rysują.

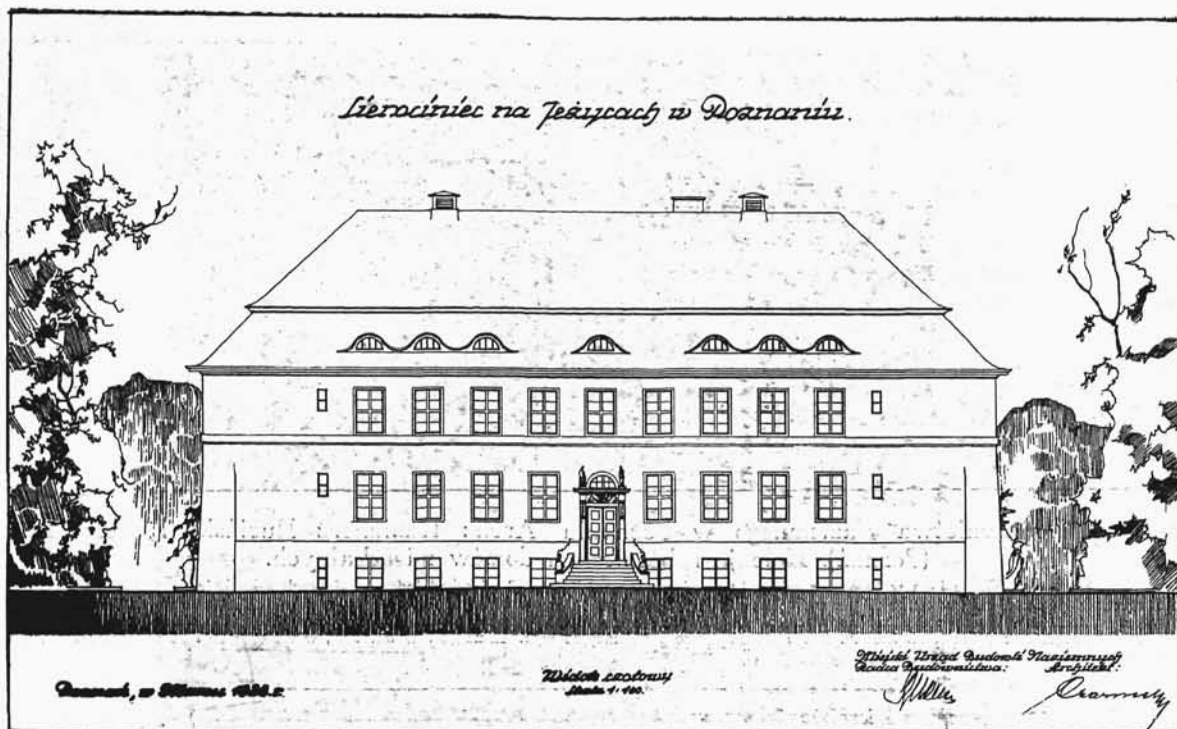
Modele do rzeźb wykonał artysta rzeźbiarz Mieczysław Lubelski; przy architektonicznych rzeźbach komponował wedle odebranych szkiców i strukturywnie przepracowanych szczegółów i w ciągłym ścisłym kontakcie z architektem. Salę, o której wyżej mowa, malował artysta malarz Henryk Jackowski („Polichromja” w Poznaniu Jackowski i Rejman). Ściany są utrzymane w tonie kremowym, architektura biała, kapitele, ornament i niektóre architektoniczne szczegóły zaakcentowane złotem. Stróp żel. betonowy kasetonowany dominuje lekkim błękitem.

Szczególnie lojalna i intensywna współpraca malarza z architektem przy wyposażeniu sali dała sympatyczny rezultat, ogólnie uznany jako bardzo dodatni.

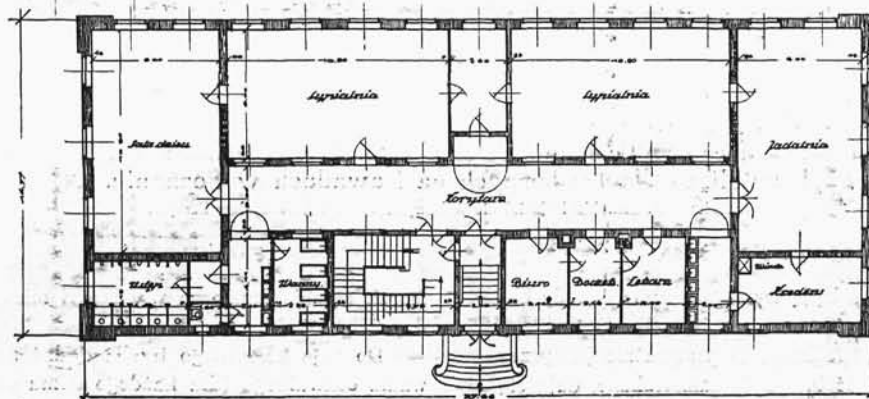
Sala otrzymała wreszcie dwa wielkie świeczniki z brązu, wykonane — podług rysunków, w naturalnej wielkości przez architekta wykreślonych — z brązu przez firmę A. Marciniak Sp. Akc. w Warszawie.

Praca ta odznacza się pod względem rzeczowym zręczną techniką metalową, a pod względem artystycznym wykonaniem starannem, „con omore” celującym.

Pokoje mieszkalne otrzymały, zamiast tapet, klejową farbę w dwóch do trzech szablonach ornamentacyjnych. Przy

Elewacja przednia.

Miejski Urząd Bud. Nziemnego w Poznaniu. Arch.: Kazimierz Ruciński i Wł. Czarnecki (Poznań) Sierociniec na Jeźyczach w Poznaniu.

Roboty ziemne, murarskie i ciesielskie wykonywuje firma „Edmund Rychlicki”, konstrukcje żelbetowe wyk. firma „Oskar Heincel”; ogrzewanie wodne i wentylacje wyk. firma „Tow. Akc. Budowy Maszyn i Urządzeń Sanitarnych, Drzewiecki i Jeziorański”; instalacje wodociągowo-kanalizacyjne wyk. firma „J. Herczyński”; instalacje elektryczne wyk. firma „Inż. St. Soiniński”, prace malarskie wyk. firma „Bracia Mikołajscy”.

wewnątrz jak i wewnątrz zostały wypracowane w naturalnej wielkości i to w rezultacie wiąże się w czystą i zgodną w wyglądzie i efekcie całość.

Posesję zabudowano w trzech głównych kondygnacjach

i w systemie niezwartym, jak to na dany rejon przewidują przepisy budowlane miasta Poznania.

Budynki zostały oddane do użytku na początku stycznia 1927.

RÓŻNE

W rok po Wystawie mieszkaniowej w Stuttgarcie. W Nr. 38 „Przeglądu Tygodniowego”, dodatku do czasopisma „Samorząd Miejski”, organu Związku miast Polskich,—p. Teodor Toeplitz, zamieścił bardzo cenne spostrzeżenia, związane z rocznym trwaniem wystawy mieszkaniowej w Stuttgarcie. Ze względu na ich wagę, podajemy je tu niemal w całości.

„Zdając sprawę czytelnikom „Samorządu Miejskiego” z Wystawy Mieszkaniowej w Stuttgarcie, pisałem: „Wystawa w Stuttgarcie jest eksperymentem dużej wagi, z którego wynikami niewątpliwie trzeba się będzie liczyć. Po roku będzie można wyciągnąć pierwsze wnioski: na podstawie doświadczenia mieszkańców da się określić, które plany mieszkań, i o ile odpowiadają naprawdę współczesnym potrze-